

BIP Rady Ministrów i Kancelarii Prezesa Rady Ministrów

<https://bip.kprm.gov.pl/kpr/form/r338397733676,Projekt-rozporzadzenia-Rady-Ministrow-w-sprawie-szczegolowych-warunkow-udzielani.html>

2020-10-23, 14:19

Numer projektu	RD518
Tytuł	Projekt rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie szczegółowych warunków udzielania pomocy dzieciom i uczniom w formie zasiłku losowego na cele edukacyjne, pomocy uczniom w formie wyjazdów terapeutyczno-edukacyjnych oraz pomocy dzieciom i uczniom w formie zajęć opiekuńczych i zajęć terapeutyczno-edukacyjnych w latach 2019-2021
Rodzaj dokumentu	projekty rozporządzeń

Informacje o przyczynach i potrzebie wprowadzenia rozwiązań planowanych w projekcie

W Polsce, według danych prezentowanych przez Rządowe Centrum Bezpieczeństwa[1], w zależności od sezonu, mogą występować różne zagrożenia naturalne. Dotyczy to nie tylko powodzi, które prawdopodobieństwo wystąpienia jest znaczne, ale także zjawisk, takich jak: susze, pożary lasów, wichury. Okresy występowania różnych zagrożeń mogą się pokrywać.

Z przeprowadzonej analizy wynika, że zagrożeniami powodującymi największe straty są powodzie, wichury, trąby powietrzne i silne mrozy. Określając hierarchię zagrożeń, wzięto pod uwagę skutki dla życia i zdrowia ludzkiego oraz szacowaną wielkość strat finansowych.

Z danych prezentowanych przez Ministerstwo Środowiska na rządowej stronie[2] dotyczącej klimatu w Polsce, częstotliwość pojawiania się niekorzystnych zjawisk atmosferycznych ma tendencję eskalującą. Cykliczność występowania niekorzystnych zjawisk atmosferycznych oraz ich skala wskazują na konieczność zaplanowania z wyprzedzeniem działań pomocowych, mających na celu wsparcie w zakresie finansowym i psychologicznym dzieci i uczniów, których rodziny znajdują się w sytuacji utraty stabilności finansowej i emocjonalnej, spowodowanej zjawiskiem atmosferycznym o charakterze ekstremalnym, gwałtownym, występującym nieregularnie.

Występujące na terenie kraju w latach 2009–2018 r. niekorzystne zjawiska atmosferyczne, w szczególności huragany, deszcze nawalne, gradobicia i powodzie (zwane dalej „żywiółem”), które spowodowały zniszczenia w gospodarstwach domowych i gospodarstwach rolnych oraz znaczne szkody materialne, a także możliwość wystąpienia takich zjawisk w kolejnych latach, skutkują potrzebą podjęcia działań interwencyjnych ze strony państwa. Celem działań interwencyjnych jest zapewnienie prawidłowego funkcjonowania rodzin przez umożliwienie zakupu niezbędnego wyposażenia edukacyjnego oraz zapewnienie opieki, wsparcia psychologiczno-pedagogicznego i pomocy terapeutycznej z udziałem wyspecjalizowanej kadry przez organizowanie wyjazdów terapeutyczno-edukacyjnych albo zajęć opiekuńczych i zajęć terapeutyczno-edukacyjnych dla dzieci i uczniów z rodzin dotkniętych skutkami żywiołu. Biorąc pod uwagę cykliczność pojawiania się niekorzystnych zjawisk atmosferycznych oraz ich skalę, konieczne staje się podjęcie działań o charakterze wyprzedzającym, które stworzą mechanizm pomocy dla określonej grupy odbiorców od chwili pojawienia się szkód oraz ich wstępnego zidentyfikowania przez jednostki pomocy społecznej lub samych poszkodowanych.

Ze względu na doświadczenia z lat ubiegłych proponuje się wprowadzenie trzyletniego Rządowego programu pomocy dzieciom i uczniom w formie zasiłku losowego na cele edukacyjne, pomocy uczniom w formie wyjazdów terapeutyczno-edukacyjnych oraz pomocy dzieciom i uczniom w formie zajęć opiekuńczych i zajęć terapeutyczno-edukacyjnych w latach 2019–2021, który umożliwi udzielanie stałej pomocy przez wypłatę jednorazowych świadczeń pieniężnych dla dzieci i uczniów, organizację wyjazdów terapeutyczno-edukacyjnych dla uczniów oraz zajęć opiekuńczych i zajęć terapeutyczno-edukacyjnych dla dzieci i uczniów, pochodzących z rodzin, które poniosły straty wskutek wystąpienia żywiołu.

Przyjęcie trzyletniej formuły programu umożliwi organizację pomocy dzieciom i uczniom od stycznia do końca września każdego roku realizacji programu, a nie tak jak dotychczas nie dłużej niż przez trzy miesiące (lipiec-wrzesień) w okresie letnim. Wprowadzenie trzyletniego programu zagwarantuje możliwość szybkiej reakcji państwa natychmiast po wystąpieniu szkód i zminimalizuje u dzieci i uczniów negatywne skutki i przeżycia spowodowane wystąpieniem żywiołu. Wojewoda będzie miał możliwość wystąpienia, każdorazowo o środki z rezerwy celowej na udzielenie pomocy dzieciom i uczniom w formie zasiłku losowego na cele edukacyjne, pomocy uczniom w formie wyjazdów terapeutyczno-edukacyjnych oraz pomocy dzieciom i uczniom w formie zajęć opiekuńczych i zajęć terapeutyczno-edukacyjnych, niezwłocznie po wystąpieniu żywiołu przez 9 miesięcy w każdym roku realizacji programu. Dotychczasowy krótki, faktyczny okres realizacji programu utrudniał wojewodom udzielanie pomocy dzieciom i uczniom oraz pełne wykorzystanie wszystkich zaprojektowanych form pomocy, w szczególności wyjazdów terapeutyczno-edukacyjnych oraz zajęć opiekuńczych i zajęć terapeutyczno-edukacyjnych, dostępnych w ramach programu (w ubiegłych latach realizacja pomocy dla uczniów poszkodowanych w wyniku żywiołu sprowadzała się w praktyce przede wszystkim do wypłaty zasiłku losowego na cele edukacyjne). Przyjęcie programu wieloletniego będzie sprzyjać pełniejszemu wykorzystaniu jego możliwości.

Informacje z jednostek samorządu terytorialnego potwierdzają zasadność przygotowania programu wieloletniego. Proponowany wieloletni program będzie sprzyjał rozwojowi lokalnych działań podejmowanych już w momencie wystąpienia nagłych zjawisk atmosferycznych. Celem Rządowego programu pomocy dzieciom i uczniom w formie zasiłku losowego na cele edukacyjne, pomocy uczniom w formie wyjazdów terapeutyczno-edukacyjnych oraz pomocy dzieciom i uczniom w formie zajęć opiekuńczych

i zajęć terapeutyczno-edukacyjnych w latach 2019–2021 jest finansowanie i organizowanie form pomocy o charakterze materialnym, psychologicznym i wychowawczym dla dzieci i uczniów, których rodziny ucierpiały wskutek wystąpienia nagłych, niekorzystnych zjawisk atmosferycznych przez:

- 1) umożliwienie zakupu wyposażenia edukacyjnego dla dzieci i uczniów w przypadku gdy uległo ono zniszczeniu lub gdy jego nabycie, ze względów ekonomicznych wynikających ze zdarzeń losowych, będzie utrudnione lub niemożliwe,
- 2) zapewnienie pomocy terapeutycznej uczniom poszkodowanym w wyniku wystąpienia żywiołu oraz stworzenie, w trakcie wyjazdów terapeutyczno-edukacyjnych, warunków edukacyjnych i wychowawczych, które będą zmniejszać negatywne przeżycia związane z wystąpieniem żywiołu,
- 3) zapewnienie zajęć opiekuńczych i zajęć terapeutyczno-edukacyjnych dzieciom i uczniom poszkodowanym w wyniku wystąpienia żywiołu oraz stworzenie warunków edukacyjnych, wychowawczych i opiekuńczych, które będą zmniejszać negatywne przeżycia i pozwolą dziecku lub uczniowi pozostać w najbliższym znanym otoczeniu.

Celem rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie szczegółowych warunków udzielania pomocy dzieciom i uczniom w formie zasiłku losowego na cele edukacyjne, pomocy uczniom w formie wyjazdów terapeutyczno-edukacyjnych oraz pomocy dzieciom i uczniom w formie zajęć opiekuńczych i zajęć terapeutyczno-edukacyjnych w latach 2019–2021 r. jest określenie szczegółowych warunków, form i zakresu pomocy oraz trybu postępowania w sprawie udzielenia pomocy w formie zasiłku losowego na cele edukacyjne dla dzieci i uczniów pochodzących z rodzin, którym, na podstawie art. 40 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1508, z późn. zm.) został przyznany zasiłek celowy w wysokości do 6000 zł, a w przypadku organizacji wyjazdu terapeutyczno-edukacyjnego oraz zajęć opiekuńczych i zajęć terapeutyczno-edukacyjnych w wysokości powyżej 3000 zł, w związku ze stratami poniesionymi w wyniku żywiołu w latach 2019–2021.

[1] <https://rcb.gov.pl/wp-content/uploads/RCB-Zagro%C5%BCenia-okresowe-w-Polsce-aktualizacja.pdf>

[2] <http://klimada.mos.gov.pl/zmiany-klimatu-w-polsce/konsekwencje-zmian-klimatu/>

Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie szczegółowych warunków udzielania pomocy dzieciom i uczniom w formie zasiłku losowego na cele edukacyjne, pomocy uczniom w formie wyjazdów terapeutyczno-edukacyjnych oraz pomocy dzieciom i uczniom w formie zajęć opiekuńczych i zajęć terapeutyczno-edukacyjnych w latach 2019–2021 pozwoli na przyjęcie rozwiązań wspierających dzieci i uczniów oraz ich rodziny w sytuacjach dla nich szczególnie trudnych, występujących bezpośrednio po nagłych niekorzystnych zjawiskach atmosferycznych. Zaproponowane rozwiązania są ściśle powiązane z wyrównywaniem szans edukacyjnych oraz zapewnieniem dalszego prawidłowego funkcjonowania dzieci i młodzieży.

Projektowane rozporządzenie przewiduje udzielenie pomocy w formie:

- 1) zasiłków losowych na cele edukacyjne w wysokości 500 zł albo 1.000 zł na jedno dziecko lub jednego ucznia;
 - 2) wyjazdu terapeutyczno-edukacyjnego finansowanego z budżetu państwa do kwoty 1.300 zł na jednego ucznia;
 - 3) zajęć opiekuńczych i w najbliższym otoczeniu dziecka lub ucznia finansowanych z budżetu państwa do kwoty 1.500 zł na jedno dziecko lub jednego ucznia.
- Maksymalna kwota pomocy nie będzie mogła przekroczyć łącznie 2.500 zł na jedno dziecko lub jednego ucznia.

W związku ze stratami ponoszonymi przez rodziny w wyniku wystąpienia żywiołu (który jest zdarzeniem losowym) przepis art. 40 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej przewiduje udzielenie pomocy finansowej w formie zasiłku celowego. Przyznanie zasiłku celowego w wysokości do 6.000 zł będzie stanowić podstawę do udzielenia pomocy w trzech formach w ramach Rządowego programu pomocy dzieciom i uczniom w formie zasiłku losowego na cele edukacyjne, pomocy uczniom w formie wyjazdów terapeutyczno-edukacyjnych oraz pomocy dzieciom i uczniom w formie zajęć opiekuńczych i zajęć terapeutyczno-edukacyjnych w latach 2019–2021.

Za podstawę ustalenia wysokości zasiłku losowego przyjęto wydatki związane z zaspokojeniem potrzeb dzieci w związku z rozpoczęciem przez dziecko roku szkolnego. Na zaspokojenie potrzeb dzieci na początku roku szkolnego (podręczniki, przybory szkolne, mundurki, obowiązkowe opłaty, np. za ubezpieczenie, czesne, internat, stancję), rodzice wydają średnio ok. 1000 zł (zgodnie z komunikatem z badań CBOS z 2018 r. „Wydatki rodziców na edukację dzieci w roku szkolnym 2018/2019”). Przyjęto, że kwota taka pozwoli na pokrycie najpotrzebniejszych wydatków dla dziecka, aby przywrócić możliwość jego funkcjonowania w szkole po wystąpieniu zdarzenia losowego. W związku z tym, w przypadku znacznych zniszczeń i strat (w wysokości powyżej 3000 zł) wynikających z niekorzystnych zjawisk atmosferycznych, przewiduje się możliwość pokrycia wydatków w oszacowanej wysokości ze środków programu, z tym że w przypadku mniejszych zniszczeń i strat (w wysokości do 3000 zł) zaplanowano pokrycie 50% potencjalnych kosztów. W przypadku organizowania wyjazdów terapeutyczno-edukacyjnych, jego potencjalne koszty są wyższe o ok. 30% od kosztów wyjazdów finansowanych z budżetu państwa dla dzieci z rodzin pozostających w trudnej sytuacji finansowej. Zwiększona kwota wsparcia finansowego w przypadku organizacji wyjazdów terapeutyczno-edukacyjnych wynika przede wszystkim z konieczności zapewnienia dzieciom opieki i wsparcia psychologiczno-pedagogicznego przez specjalistyczną kadrę podczas wyjazdu. W przypadku organizacji zajęć opiekuńczych i zajęć terapeutyczno-edukacyjnych w najbliższym otoczeniu dziecka lub ucznia zakłada się, że gmina otrzyma na każde dziecko lub każdego ucznia dotację w wysokości 500 zł. Dodatkowo, zostaną przekazane środki w wysokości 1000 zł na każdą grupę 5 dzieci lub uczniów uczestniczących w tych zajęciach. W przypadku mniejszej liczby dzieci lub uczniów lub też kolejnej grupy uczestników obejmującej mniej niż 5 dzieci lub uczniów zostanie na nią przekazana również kwota 1 000 zł. Przykładowo, w przypadku 3 dzieci objętych wsparciem zostanie przekazana kwota: $3 \times 500 \text{ zł} + 1000 \text{ zł}$, tj. łącznie 2500 zł. W przypadku grupy 15 uczestników: $15 \times 500 \text{ zł} + 3 \times 1000 \text{ zł}$, tj. łącznie 10500 zł. Pomoc w formie zasiłku losowego na cele edukacyjne będzie udzielana dzieciom i uczniom, jeżeli ich rodzinom zostanie przyznany zasiłek celowy na podstawie art. 40 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2018 r. poz. 1508, z późn. zm.) w wysokości do 6000 zł w związku ze stratami poniesionymi w wyniku wystąpienia żywiołu. Wojewoda na podstawie informacji o liczbie dzieci i uczniów uprawnionych do zasiłku losowego przekazanej przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta) przyznaje dotację na realizację wypłaty zasiłków losowych gminom, na których obszarze mieszkają rodziny dzieci i uczniów uprawnionych do otrzymania zasiłku losowego.

W przypadku wyjazdów edukacyjno-terapeutycznych wójt (burmistrz, prezydent miasta) weryfikuje wnioski o udzielenie pomocy w formie wyjazdu złożone przez rodziców uczniów lub inne uprawnione osoby, następnie przekazuje listę uczniów zakwalifikowanych do otrzymania pomocy w formie wyjazdu wojewodzie, który zleca organizację wyjazdu organizacjom pozarządowym w rozumieniu art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (Dz.U. z 2019 r. poz. 688) oraz podmiotom wymienionym w art. 3 ust. 3 tej ustawy.

W przypadku zajęć opiekuńczych i zajęć terapeutyczno-edukacyjnych wójt (burmistrz, prezydent miasta) weryfikuje wnioski o udzielenie pomocy w formie zajęć złożone przez rodziców uczniów lub inne uprawnione osoby i przekazuje wojewodzie informacje o dzieciach i uczniach zakwalifikowanych do otrzymania pomocy w formie zajęć. Zajęcia opiekuńcze i zajęcia terapeutyczno-edukacyjne organizuje wójt (burmistrz, prezydent miasta), który również może zlecić organizację tych zajęć organizacjom pozarządowym w rozumieniu art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie oraz podmiotom wymienionym w art. 3 ust. 3 tej ustawy. Dotację dla gmin na realizację zajęć przekazuje wojewoda na wniosek wójta (burmistrza, prezydenta miasta).

Przyznanie dzieciom i uczniom dofinansowania do zakupu niezbędnego wyposażenia edukacyjnego poszerzy katalog instrumentów pomocy materialnej państwa w zakresie wspierania rodzin w związku ze stratami poniesionymi w wyniku wystąpienia żywiołu.

Pomoc w formie zasiłku losowego na cele edukacyjne, pomoc w formie wyjazdu terapeutyczno-edukacyjnego oraz pomoc w formie zajęć opiekuńczych i terapeutyczno-edukacyjnych będzie udzielana jednorazowo w sytuacji wystąpienia żywiołu w każdym roku realizacji programu.

Biorąc pod uwagę, że pomoc w formie wyjazdu terapeutyczno-edukacyjnego oraz w formie zajęć opiekuńczych i zajęć terapeutyczno-edukacyjnych nie może być udzielana łącznie, wysokość łącznej kwoty pomocy dla jednego dziecka lub ucznia, nie może przekroczyć 2.500 zł, w tym 1.000 zł na wypłatę zasiłku losowego na cele edukacyjne.

Pozostała kwota wsparcia (w zależności od decyzji rodziców), może zostać przeznaczona na wyjazd terapeutyczno-edukacyjny albo zajęcia opiekuńcze i zajęcia terapeutyczno-edukacyjne. Przyjmując te założenia, w każdym roku budżetowym wysokość środków budżetu państwa na realizację programu wynosiłaby ok. 5.000 tys. zł ($2.000 \text{ odbiorców} \times 2.500 \text{ zł} = 5.000 \text{ tys. zł}$).

Na realizację programu w latach 2019–2021 planuje się przeznaczyć łącznie 15 000 tys. zł, po 5 000 tys. zł w każdym roku, ze środków rezerwy celowej budżetu państwa poz. 26.

W latach 2014–2018 zadanie to było również finansowane ze środków rezerwy celowej budżetu państwa poz. 26.

Rozliczenie programu odbędzie się na podstawie przekazanych przez wojewodów ministrowi właściwemu do spraw oświaty i wychowania sprawozdań z realizacji zadań, w tym rozliczenia środków finansowych, zgodnie z harmonogramem realizacji programu do dnia 28 lutego 2020 r., 2021 r. i 2022 r.

Na podstawie sprawozdań wojewodów minister właściwy do spraw oświaty i wychowania przygotowuje informację o realizacji programu w danym roku.

Organ odpowiedzialny za opracowanie projektu	MEN
Osoba odpowiedzialna za opracowanie projektu	Marzena Machałek Sekretarz Stanu
Organ odpowiedzialny za przedłożenie projektu RM	MEN
Planowany termin przyjęcia projektu przez RM	II kwartał 2019 r. - ZREALIZOWANY RM przyjęła 6 czerwca 2019 r.
Informacja o rezygnacji z prac nad projektem (z podaniem przyczyny)	-

Data modyfikacji : 18.06.2019

[Rejestr zmian](#)
